

Hivatkozott jelentéseimben ismételten rámutattam arra, hogy a kultúralap hiányában a párizsi magyar követség csak a legminimálisabb kulturális kiadásokat fedezhette eddig és minden rendszeres kultúrtámogató tevékenység lehetetlenné vált. Miután a mai politikai helyzetben a Magyarország ellen folyó diffamáló propagandahadjárat ellen legjobban kulturális téren lehet küzdeni, tisztelettel javasolom, hogy a magyar művészek, tudósok és írók, valamint diákok tevékenységét a legminimálisabb keretek között támogató és a követség kulturális dokumentációs anyagának megteremtését célzó javaslatait elfogadni méltóztassék.

Kérem Miniszter Urat, hogy egy rendszeres követségi kultúralap megteremtését mielőbb elrendelni méltóztassék.²

MOL XIX-J-1-k 23. doboz 18/b (fogalmazvány)

¹ Szabó a Molnár Eriknek november 11-én küldött feljegyzésére hivatkozva ismételten sürgeti, hogy létesítsenek egy kulturális alapot a követségen, amely fedezné francia kulturális személyiségek időnkénti meghívását, kisebb fogadások, filmbemutatók stb. rendezését, a követségen könyvtár és „kulturális archívum” létesítését, magyar propagandaanyagok beszerzését, a követség munkáját támogató „francia szellemi vezetőegéniségek” időnkénti megajándékozását. Minderre havi 100 000 frankot kér.

² A fogalmazványra vezetett jegyzet szerint azt letisztázták, és aláírva, futárral december 20-án elküldték.

399. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 15.)

Mellékelten tisztelettel felterjesztem Gyomai Imre sajtóattaché feljegyzését a párizsi követség várható kiadásairól a sajtópropaganda és dokumentációs tevékenységgel kapcsolatban.¹ Véleményem szerint a feljegyzésben körvonalazott terv megfelel a minimális szükségleteknek, és éppen ezért tisztelettel javasolom, hogy felhatalmazást kapjak arra, hogy a mellékletben feltüntetett összeg keretén belül a sajtóalap terhére kiadásokat eszközölhessek, egyszerű utalványozás útján.

Az említett minimális kereten túl rendkívüli kiadásokra minden esetben külön fogok felhatalmazást kérni a Külügyminiszter Úrtól. Tekintettel a magyar demokráciával szemben fokozódó erővel folyó sajtótevékenységre, nyomatékosan kérem Miniszter Urat, hogy a követségi sajtóalap megteremtését minél előbb elrendelni szíveskedjék.

Szabadjon végül rámutatnom arra, hogy a párizsi sajtó- és dokumentációs iroda részére kiutalt összeg alig fedezi ennek a szervezetnek személyi és minimális anyagi kiadásait.² A sajtóirodának átutalt összegből tehát a követségi sajtókiadásokat fedezni nem lehet, és a felmerülő költségeket semmiképpen sem lehet az irodára hátrítani.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (másolat)

¹ Gyomai mellékelt feljegyzésében havi 90 000 frankot kér a következő indokolással:

„Francia újságírók által magyar lapok számára íratott cikkek díjazása - havi kb. 30 000 frs.

Ennek a tételnek a magyarázata a következő: Baráti szálak megteremtése céljából néha szükség lenne arra, hogy egy-egy jó nevű, tőlünk bizonyos szempontokból távol álló jó nevű újságírót kérjünk fel olyan kulturális, politikai vagy gazdasági irányú cikkek megírására, amelyeket magyar lapok közölhetnének.

A meghívások - ebéd, vacsora - rendszeresítése lenne szükséges ahhoz, hogy feleszettel mellett, barátságos atmoszférában néhány órát eltöltve újságírókat a magyar álláspontnak megnyerjünk. Ezek a vacsorák, ebédek igen sok esetben nem történhetnek meg a követségen, így az eredmény szempontjából a külön meghívások lennének szükségesek. 30 000 fr.

Egy-egy jelentéktelenebb ajándék, amely csupán figyelmességnak lenne a jele, ugyancsak megfelelő eszköz arra, hogy a sajtó képviselői körében barátokat szerezzünk. Ez a tétel ugyancsak 30 000 frankra tehető.”

² A sajtó és dokumentációs központ újév körül kezdte meg működését. Erős János mint ügyvivő 1948. január

28-án Dumaine francia külügyi protokollfőnöknél tett látogatásáról küldött jelentésében (MOL XIX-J-30-a) erről a következőket írja:

„Megemlítettem, hogy a követségi sajtóattachénak felügyelete mellett magyar sajtó- és dokumentációs iroda alakult, amelynek szervezője Fejtő Ferenc, és amelynek keretében még néhány Franciaországban élő magyar újságíró működik, abból a célból, hogy a francia újságírókat kulturális, gazdasági és szociális témájú anyaggal ellássa.”

Erős látogatásának fő célja az volt, hogy szóvá tegye az illetékes francia szervek eljárásának szigorodását vízumügyekben. Közölte Dumaine-nel: „A magyar követségek nemcsak hogy a diplomata és szolgálati útlevelek birtokosainak adnak azonnal vízumot, anélkül, hogy erre felhatalmazást kellene kérniök, hanem újabb rendelkezések értelmében a diplomaták családtagjainak, személyzetének stb. is adhatnak diplomatavízumot még akkor is, ha csak közönséges francia útlevéllel rendelkeznek. Hozzáfűztem, hogy ez Károlyi követ úr ilyen irányú kívánásainak is következménye.”

400. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 17.)

Tárgy: Franciaországi és észak-afrikai konzulátusok ügye

Fenti számú jelentésem kiegészítésére,¹ valamint Miniszter Úr 4214/1-1947 és 7360/1-1947 sz. rendeleteire tisztelettel jelentem az alábbiakat:

Értesülésem szerint több franciaországi városban, a volt tb. konzulok továbbra is fejtenek ki bizonyos adminisztratív funkciókat, állítanak ki igazolványokat és úgy tüntetik fel magukat, mintha most is volna hivatalos megbízatásuk. Ez a helyzet annál sérelmesebb, mivel a szóbanforgó személyek a régi rezsim kiválasztottjai voltak, így tevékenységük demokratikus magyar szempontból semmi esetre sem kívánatos. Ezen visszás helyzet megszüntetésére, valamint a célból, hogy a kiválasztandó új tb. konzulok személyére nézve a helyszínen szerezzek tájékoztatást, szükséges volna, hogy a követség egy-egy tisztviselőjét esetenként kiküldhessem e feladatok elvégzésére.

Tisztelettel kérek erre nézve Miniszter Úrtól sürgős felhatalmazást.²

MOL XIX-J-1-k 2. doboz (eredeti)

¹ L. e kötet 379. sz. levelét.

² A Külügyminisztérium 1948. január 19-i válaszában közölte Károlyival: „Értesítem Követ Urat, hozzájárulok ahhoz, hogy a kiválasztandó új tb. konzulok személyére vonatkozó helyszíni tájékozódás céljából a követség egy-egy tisztviselőjét komoly szükség fennforgása esetén vidékre kiküldhesse.” (*fogalmazvány, uo.*)

401. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 18.)

Mint már ismételten jelentettem, a nyugatosok beözönlése Franciaországba a nyugat-németországi és nyugat-ausztriai zónákból állandóan tart. Ennek folytán Franciaországban ma már egy több ezer főre rúgó új magyar emigráns tömeg van, amely elhelyezkedést keres és orientálódik különböző politikai lehetőségek között is.

Hivatalos magyar részről többször hangoztatták azt a szempontot, hogy meg kell akadályozni azt, hogy Franciaországban az új emigrációnak reservoirja alakuljon ki, amely a magyar demokrácia elleni politikai akciók számára tömegbázist alkothat. Erre való tekintettel úgy a párizsi magyar követség, mint a hazahozatali megbízott és a vöröskereszt megbízott azon igyekezünk, hogy a hazatérni szándékozókat hazajuttassuk, és hogy még az ingadozókat is meggyőzzük arról, hogy otthon ők elhelyezkedést és életlehetőséget találhatnak. Ha azonban azt akarjuk elérni, hogy az új emigráció megnyer-